

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICÀ

ANY XII

REUS, DIMECRES 21 DE NOVEMBRE DE 1917

Preus de suscripció

REUS . Ptes. 1'50 al mes.

Fora . . . » 4'50 trimestre

Estranger » 9'— »

Número solt 5 céntims

Anunci segons tarifa

Gran Hotel Restaurant de LONDRES

HOTEL DE PRIMER ORDRE

Habitacions amb telèfon urbà i interurbà :: Habitacions amb banys, dotxes i telèfon

Garantia per 12 mesos

Elaboració compatible amb les millors marques del país i estrangeres.

Dintre pocs dies, grans regals als consumidors

De venda en Drogueries i Confiteries

Representant per Catalunya
AGUSTÍ ESTEVE

Carrer Major, 15.—REUS

vol regenerar-se ha de bregar enèrgic per la llibertat del pensament. Que quan sigui un fet, vingui el daltabaix que vingui, caigui el que caigui, una cosa ha d'alçar-se triomfadora: la Justícia.

E.P.C.

ECOS

Rodin és mort. Fa poc anotarem també la pèrdua d'Edward Degas. Als setanta set anys, posseidor d'un esperit en eterna joventesa, Rodin no era un prestigi que visqués d'un passat esplèndid, sinó que era una constant i glòria actualitat. Com Degas, i com aquest admirable August Renoir que en la seva vellesa cerca encara noves formes de bellesa i alterna el ciseil amb els pinzells.

No cercà Rodin en les seves obres la clàssica i formal harmonia, sino la expressió de la vida bategantla. En aquest sentit l'obra d'en Rodin, més que com a obra a imitar té el valor d'una il·lació d'amor i d'energia tèrrorosa.

La vida dels homes en tota la seva activitat i en tota la seva delicadesa fou la protagonista de les obres d'en Rodin, des del Sant Joan i «L'Axe d'airain» a les exquisites de la «Danaïda».

L'obra de Rodin restarà en el món per davant de les èternes discussions d'escola. D'ell digué Wertheim que cal considerar-lo com l'escultor més gran que ha produït el món després del Renaixement.

I cal també que aquesta amnistia sigui a Espanya la darrera de les amnisties. Que ja mai més els lluitadors de l'ideal es virgin perseguits i martiritzats en la seva tasca de proselitisme. I per això cal també, quan l'amnistia sigui un fet, obrir una gran campanya per la llibertat del pensament.

Les presons d'Alicante, Chinchilla, Granada, Cartagena i El Duero estan a la última pregunta; es pregunta si es que perquè els contractistes de subvistències, temen la pujada de tan preuada matèria, s'han negat a suministrar els seus humanitaris serveis.

Un país aon fins els presidiaris no tinien que menjar es el més anormal de tots els països imaginables.

El problema aquest es molt més greu del que sembla a primera vista si es té en compte que de continuar com es de preveure, les Junes de defensa i en La Cierva al ministeri, podrà donar-se el cas de que dintre de poc temps hi haguessin més espanyolos a la presó que a casa o al carrer.

Considerant-ho probable presos, nosaltres, i així és un anhel que han de compartir tots els bons patriciates, protestem enèrgicament de què emanquin quevinres a les presons.

Per això el poble espanyol, si

Els cafès GUIL

ELS DE MÉS FORTALESA
SON: ELS DE MÉS AROMA

Carrer Metge Fortuny, 3 (davant La Fleca). Reus

A la memòria del Vallés i Ribot

Diumenge al matí s'efectuà el trasllat dels restes del qui fou en vida En Josep Maria Vallés i Ribot de la sepultura propietat de la família al panteó que per a honrar la seva memòria ha fet construir l'Ajuntament de Barcelona.

A dos quarts de dotze sortí de l'Ajuntament la comitiva, presidida pel tinent d'alcalde senyor Puig i Alfonso, a qui acompanyaven els regidors senyors Vila, Marieges, Balanà, Rocha, Mesa, Pages i Fusté, presidits de mares i guardia municipal montada en trajo de mitja gala.

A l'arribar al Cementiri nou, els espanyolos els individus de la Comissió senyors Roig i Armengol, Maríal, Isern, Llobet, Guinart, Gironella i Planas, a quins acompanyaven moltes personalitats, entre les quals els senyors Bastardas, Roure, Pi i Sanyer, Gambús, Avila, Juncosa i Ridaura.

També estava present l'alcalde de Vilanova i Geltrú.

En representació de la família hi havia els senyors Puig del Campo, Lladó i Vallés i Gubert.

Realitzada la cerimònia, que presencià nombrosissim públic, pronunciaren discursos a la memòria del pionat patrici, el senyor Puig i Alfonso, que feu obtre del títol de propietat del panteó a la família; els senyors Maríal i Isern, de la Comissió organitzadora, i el senyor Lladó i Vallés que en nom de la família donà les gràcies a tots, i especialment a l'Ajuntament de Barcelona, per l'homenatge que acabava de tributar al federal il·lustre.

L'acte al qual fou convidat FOMENT per l'alcalde accidental de Barcelona don Lluís Durán i Ventosa i la Comissió organitzadora, revestí gran solemnitat com corresponia al record del pionat patrici, honra del foro i dels ideals federalistes de Catalunya.

Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana

Concurs de Balaguer

El divendres passat se celebrà a Balaguer el Primer «Concurs de Lectura i Escritura de la Llengua Catalana», havent assolit un èxit esclatant.

Hi concorregueren una seixantena d'alumnes de distints pobladors de la Comarca d'Urgell, havent-se distribuit els Premis en Llibretes de la Caixa de Previsió als següents concursants:

Segona Secció.—Noies:

Primer premi, 30 pessetes, Josepa Arqué; Professor, En Jaume Arqué, Bellcaire.

Segon premi, 25 pessetes, Mercé Baró, el mateix professor.

Tercer premi, 15 pessetes, Francisca Masana; professora, Na Delmira Canut, Balaguer.

Quart premi, 10 pessetes, Rosalia Safoñ, la mateixa professora.

Primer premi, 25 pessetes, Marina Colomé; professor, Josep Colomé, Balaguer.

Segon premi, 15 pessetes, Montserrat Arqué; professor, Jaume Arqué, Bellcaire.

Tercer premi, 10 pessetes, Raimunda Abadal, el mateix professor.

Segona Secció.—Nois:

Primer premi, 30 pessetes, Joan Puig, professor, Escoles Pies, Balaguer.

Segon premi, 25 pessetes, Josep Rubio, professor, Josep Colomé, Balaguer.

Tercer premi, 15 pessetes, Jaume Palou, professor, Delfí Ortiz, Fulola.

Quart premi, 10 pessetes, Joan Desongles; professor, Escoles Pies, Balaguer.

Quart premi, 10 pessetes, Enric Salvadó; professor, Delfí Ortiz, Fulola.

Primera Secció.—Nois:

Primer premi, 25 pessetes, Enric Corata; professor, Josep Colomé, Balaguer.

Altre primer premi, 25 pessetes, Miquel Teixidó; professor, Delfí Ortiz, Fulola.

Segon premi, 15 pessetes, Francesc Utgés; professor, Josep Colomé, Balaguer.

Tercer premi, 10 pessetes, Josep Isanda; professor, Escoles Pies, Balaguer.

Altre tercer premi, 10 pessetes, Miquel Aran, el mateix professor.

Altre tercer premi, 10 pessetes, Joan Proftós; professor, Josep Colomé, Balaguer.

Ademés en la impossibilitat de distingir un establiment d'ensenyança dels demés per haver-se equilibrat moltíssim la valúia de la seva cooperació, el Jurat acordà mencionar honoríficament a tots els mestres que hi concorregueren.

La Repartició de Premis tingué lloc amb gran solemnitat en el Teatre Principal, havent-hi assistit nombroses representacions comarcals. En dit acte s'hi llegí la Memòria del secretari de la Comissió organitzadora, En Joan Molist, dirigint caloroses frases d'encoratjament i felicitació als concursants els membres del Jurat, En Josep Comes i Dorribes, notari de Mollerussa, N'Enric Arderiu de la Comissió Delegada de Lleida, i el president de la «Protecció», que presidia l'acte junty amb el diputat de la Mancomunitat Catalana En Josep Cabeceran.

Mereixen efusiva enhorabona els organizadors del Concurs senyors Cabeceran, Prat de Padua i Molist i tots les entitats i persones que hi han cooperat, entre les quals s'hi compten la Diputació de Lleida i el diputat a Corts pel Districte, En Felip Rodés, actual ministre d'Instrucció pública.

Al finalitzar la festa, en mig d'una calorosa ovació s'acordà remetre al senyor Rodés el següent telefonema:

«Excm. Sr. Rodés: ...
Ministre d'Instrucció Pública.—Madrid.

Jurat i Comissió Organitzadora del Concurs de Lectura i Escriptura Catalanes de Balaguer, saluda efusivament a V. E com a protector del mateix, pregant-li exercència decisiva influència per a que sien reconeguts els drets del nostre idioma en les escoles de les terres de llengua catalana.

Folguera, Arderiu, Comes, Cabeçeran, Pratdepàdua, Molist».

Ni moral ni legal

L'article 43 de la llei municipal determina les causes d'incapacitat o incompatibilitat per a ésser regidor, com prenen en son apartat quart a «Los que directa o indirectamente tengan parte en servicios, contratos o suministros dentro del término municipal por cuenta de su Ayuntamiento, de la provincia o del Estado.»

El senyor Pallejà i Vendrell és, en l'actualitat, regidor electe, proclamat per la Junta del Cens en l'acte de l'escrutini general i recompte de vots de les eleccions municipals, verificat el dia 15 de l'actual. Doncs bé; el senyor Pallejà és qui suministra la carn per a beneficiencia municipal; havent-se aprovat, en la sessió, l'última de l'Ajuntament, una factura de dit servir de sis centes i pico de pessetes. ¿Es això moral? ¿Es això legal?

Lo primer està fora de tot dubte que no ho és. En quant a lo segon tampoc hauria d'esser-ho, tampoc ho és en nostre jui, puit, l'incompatibilitat és manifesta entre el càrrec de regidor i el de suministrador per compte de l'Ajuntament. Si bé se'n objectarà que el senyor Pallejà encara no ha pres possessió, hi ha que tindre en compte que l'incompatibilitat no està precisament en l'exercici del càrrec, sino amb el càrrec en si. D'altra manera es podrà donar el cas que hi hagués un regidor electe que tingüés una contracta amb l'Ajuntament i esperés a prendre possessió quan el termini d'aquesta.

Aital teoria, doncs, és inadmissible, puit, bastaria interposar recurs per a lograr la separació del càrrec de l'alcalde regidor, enc que no hagués pres possessió.

Per totes aquestes consideracions nosaltres opinem i sostinem que no és legal lo que està fent el senyor Pallejà. Mes al senyor Pallejà li hauria de bastar que no fos moral lo que fa, per a no fer-ho, si fos un home d'éтика, ecuanim i desinteressat. Pero el senyor Pallejà és lo contrari de tot això; és un egoista i un despreocupat.

El senyor Pallejà ha arrambat amb aquest negoci d'ensà que el concessioneerari es nega a continuar el suministre perquè no se'l pagava. Al principi turrà amb uns tallers afectes al possible, però això no més durà una setmana. Després s'ho ha quedat tot ell, donant per excusa que els altres tallen per l'abastecedor senyor Alimbau.

Com si una vègada pesada la carn al Matader, no fos aquesta dels respectius tallers i no poguessin fer d'ella lo que els hi vingui en gana! Pero el senyor Pallejà en quelcom s'ha d'excusar per a justificar o encobrir el seu egoisme, la seva fam d'acapàrament.

Ahi, i amb tot això l'Ajuntament paga la carn molt més cara que no la pagava al senyor Alimbau. ¿Qué hi diu en tot això el senyor Salvat, flamant President de Beneficència? Com també, podria saber-se què hi diu l'alcalde que ara ordena el pago al contat d'aquell article i que per culpa de la demora del pagament del qual desisti de suministrar-lo el seu concessionari per l'any corrent? Aixis volen, els del contuberni, fer economies i regenerar l'hisenda municipal?

Valentes economies i valenta reacció la que farán els del contuberni! Ni capacitat tenen per això ni bons intentos. O si no, al fets ens remetem.

Commentaris breus

Escriu «El Consecuent»—i perdoni el lector que donem tanta beligerància a aquell paperot: «No han sido tan sólo los obreros los que han derrotado a los explotadores sin entrañas de la «Lliga» y de «Foment». ¿Quins son aquest «explotadores sin entrañas»? Podría ser nos la mercé de dir-nos ho l'orgueu dels empleats municipals? Puis ja estem cansats de soportar tanta impostura, i si no cambien de corró els d'enfront, sera qüestió de personalitzar i referir-nos concretament a les animees de patrons del possibilisme, als qui veritablement odia la classe obrera.

Ara, el que no val a confondre la classe obrera amb quatre ganduls que mai han treballat i fan de redemptors del proletariat. An aquests els coneixem tots i els obrers més que ningú.

«Si dijéramos que hemos sido los republicanos los únicos que hemos producido el milagro de la resurrección que hoy festejamos, no seríamos veraces».

Los republicanos! Vaya uns republicanos! Per lo visto, nosaltres ni's radicals, ho som de republicanos. Unicament ho son els possibilistes, els anfibis de la política local, els aliats dels conservadors i els carlins. Be és veritat, per xo, que si la patent de republicanisme ens hagués de venir dels d'enfront la refutariem.

No, senyors possibilistes, no; no us assisteix la raó ni volgueu aparentar el paper de víctimes. Confesseu sincerament el vostre error; tingueu la franquesa, encara que sigui per un sol cop,

de declarar que no hi heu vist més enllà del nas, que heu estat mal aconsellats o que heu obrat per sugestió o per por als vostres aliats els conservadors. Aquests últims són segurament els qui vos han aconsellat l'adopció de aquell criteri mesquí, i, vosaltres, espirits acomodaticis, us hi heu perfectament amotllat, creient posser que passaria desapercebut el vostre acord en desdor de la ciutat i els seus prestigis democràtics i liberals.

Per altra part, nosaltres no creiem que amb discutir això perjudiquem en lo més mínim l'acte que s'organiza en pro de l'amnistia. No ho creiem, i si ho creiem no ho farem, per més que ens dolgués en l'ànima que aitals actes sempre s'hagin de celebrar a Reus, per culpa dels possibilistes, dels compromisos i el camaleonisme polític d'aquesta gent que no són carn ni peix, que són una mena d'anfibis de la política; amb sordina i transaccions que repugnen a les conciències rectes.

Hora és ja de que s'acabi la còrveria dels uns en complicitat amb l'abjecció dels altres.

No esperavem menys de la nostra joventut estudiosa. De totes maneres el geste dels alumnes del Institut, els sum a al moviment nacional en pro de la Justicia i els en felicitem coralment.

Els estudiants

Els del Institut General i Tècnic d'aquesta ciutat han endressat al President del Consell de Ministres el següent telegrama:

«Presidente Consejo Ministros.—Madrid.

Estudiantes Instituto General Técnico Reus, piden reposición Besteiro amplitísima amnistía.

Iglesias, Valls, Martí, Sardá, Sagalà, Olestí».

No esperavem menys de la nostra joventut estudiosa. De totes maneres el geste dels alumnes del Institut, els sum a al moviment nacional en pro de la Justicia i els en felicitem coralment.

No hi volem passar

«Las Circunstancias» en son nombre d'ahir, publica un devantal a dues corones intitulat macarroníatament «Por amor a los caídos», a b el qual tracta el diari possibilista d'apareixer com a víctima de les nostres insidies amb motiu del comentari que ferem al vergonyós acord de l'Ajuntament desestimant l'instancia de la Comissió Pro-amnistia, i tant el sacrifici de no contestar nos «pór juzgarlo—aqueu comentari—inopportuno, y accediendo a la petición que nos ha hecho la Comisión Pro-presos».

No, senyors, no; amb això no hi passem. Aquí d'ofès no hi ha més que la justícia i l'espirit liberal i altruista de la ciutat, de res de lo qual ha sapigut ferse intèpret l'Ajuntament amb seu record. Pròou cobardies i prou debilitats. Nosaltres ja'n tenim massa dura experiència de les contemporitzacions. Hora es ja de que cada pal aguantí la seva vela. Aburríu i despectivament celesteix i l'arcabotaria dels que venen predicant pau a l' hora de saldar agra-

vis i fer front a l'adversari en sos errors, en ses maquivèliques pensades, en sos passos en fals. Diu «Las Circunstancias»: «Pasado el acto que se prepara, ya salaremos cuentas con quienes injustamente nos han ofendido».

Doncs bé; nosaltres aquestes ofenses les volém saldar tot seguit; perque son ofenses de les quals es precis exigir una immediata reparació. Com ofenses que son interides a la ciutat, puix l'Ajuntament no podia ni devia negar-se a acceptar de conformitat l'instancia de la Comissió Pro presos, sense agravi per a Reus. ¿Qué l'acte es polític? ¿Ont és la política de un acte en pro de l'amnistia dels presos i encartats per delictes polítics i socials? ¿No era més política la manifestació que presidi l'Ajuntament fa uns anys en pro de la llei d'Associacions den Dávila?

Ademés, que això de que l'acte es polític, i a ell no pot adherir-s'hi l'Ajuntament, és una excusa que ja no fa efecte a ningú, perque tothom sab i, vulgues que no, és així, que els Ajuntaments són organismes d'impresa la política, que no són més organismes administratius, sino que en ells es plantejen i es resolen problemes d'idees. ¿Com no, si tota l'obra municipal, en els aspectes i en son conjunt ho és política? ¿Com desconeixer que segons els ideals i les aspiracions dels seus components, els Ajuntaments realitzen la seva obra en determinat sentit i orientació?

No, senyors possibilistes, no; no us assisteix la raó ni volgueu aparentar el paper de víctimes. Confesseu sinceramente el vostre error; tingueu la franquesa,

però i perquè no manta als conservadors. «El Consecuent»: «Pergüé té el cinisme de atribuir tots els votos de la conxorta possibilista conservadora a la que nomena candidatura republicana? ¿Com s'explica aital desaprensió en un periòdic local d'una població com Reus?»

Xinos, més que xinos! Mentiders vulgars, que sols ensamblinen conciències i tan una obra grullera, d'incultura i relaxament moral.

Per altra part, nosaltres no creiem que amb discutir això perjudiquem en lo més mínim l'acte que s'organiza en pro de l'amnistia. No ho creiem, i si ho creiem no ho farem, per més que ens dolgués en l'ànima que aitals actes sempre s'hagin de celebrar a Reus, per culpa dels possibilistes, dels compromisos i el camaleonisme polític d'aquesta gent que no són carn ni peix, que són una mena d'anfibis de la política;

amb sordina i transaccions que repugnen a les conciències rectes.

Hora és ja de que s'acabi la còrveria dels uns en complicitat amb l'abjecció dels altres.

PUBLICACIONS

De la casa editorial Albert Martín, de Barcelona, hem rebut els quaderns 71 i 72 de la popularíssima obra «Episodios de la Guerra Europea», deguda a la ploma de don Julià Pérez Carrasco, distingit periodista i redactor en cap d'un dels rotatius més importants d'Espanya.

Composen el quadern 71 vintíquatre pàgines de text profusament il·lustrat, i el 72 setze i una hermosíssima lámida amb les fotografies dels generals Joffre i Hindenburg. En ambdós quaderns se donen notícies de les operacions realitzades a Bèlgica.

A nostres lectors recomanem adquiririx d'aquesta obra, tant per lo mòdic del seu preu (25 céntims quadern) com per ésser una de les publicacions més excel·lents, series i imparcial que's publiquen dedicades a la confligació europea.

Se troba de venda a les llibreries, centres de subscripció i a casa de l'editor don Albert Martín, Consell de Cent, 140, Barcelona.

Informació

Foment Republicà Nacionalista

Se convoca als senyors socis a reunió general extraordinaria, per al proper dimecres, dia 21 del corrent, a les nou de la nit, a l'objecte de tractar de l'ampliació de l'apartat primer de l'article 9 del Reglament, i de l'actual moment polític.

Si no hi ha nombre suficient de socis a l'hora indicada se celebrarà de segona convocatoria una hora més tard.

Reus 14 Novembre de 1917.—P. A. del C. D.—El Secretari, Manuel Domingo.

«Gente bien», la celebrada comèdia den Santiago Rusiñol, l'èxit més gran de la temporada en el Teatre Novetats de Barcelona, serà estrenada demà dijous en el Teatre del Centre de Lectura.

I no és aquesta la sola novetat que composarà el programa de l'esmentada funció de moda. Abans de l'obra den Rusiñol, se posarà per primer cop en escena la magnífica comèdia en tres actes, original de l'Avelí Artís, que porta per títol «Quan l'amor ha encés la flama».

Tenint en compte els preus econòmics que regeixen i l'interès que ha despertat el programa, és segur que la concorrença a dita funció serà nombrosíssima.

S'assegura que el principal objecte del ràpid retorn a Barcelona del senyor Cambó ha sigut el de firmar la escritura de constitució d'una nova societat editorial que deu establir-se a Madrid i de la qual formaran part amb els regionalistes catalans, elements de Vizcaya i de Galícia.

Sembla que dita Societat Editorial té el propòsit de fundar, més endavant, un gran rotatiu a Madrid, i es proposa també publicar un diari a La Corunya i altre en una de les capitals de Vizcaya. Editarà, ademés, altres periódics.

Banc de Reus de Descomptes i Préstams

Els encarreguem de la nacionalització dels títols de la Companyia dels Camins de Ferro del Nord d'Espanya, sense comissió ni cap gasto.

Els encarreguem de la nacionalització dels títols de la Companyia dels Camins de Ferro del Nord d'Espanya, sense comissió ni cap gasto.

Els encarreguem de la nacionalització dels títols de la Companyia dels Camins de Ferro del Nord d'Espanya, sense comissió ni cap gasto.

Els encarreguem de la nacionalització dels títols de la Companyia dels Camins de Ferro del Nord d'Espanya, sense comissió ni cap gasto.

Els encarreguem de la nacionalització dels títols de la Companyia dels Camins de Ferro del Nord d'Espanya, sense comissió ni cap gasto.

Els encarreguem de la nacionalització dels títols de la Companyia dels Camins de Ferro del Nord d'Espanya, sense comissió ni cap gasto.

Els encarreguem de la nacionalització dels títols de la Companyia dels Camins de Ferro del Nord d'Espanya, sense comissió ni cap gasto.

Els encarreguem de la nacionalització dels títols de la Companyia dels Camins de Ferro del Nord d'Espanya, sense comissió ni cap gasto.

Els encarreguem de la nacionalització dels títols de la Companyia dels Camins de Ferro del Nord d'Espanya, sense comissió ni cap gasto.

Els encarreguem de la nacionalització dels títols de la Companyia dels Camins de Ferro del Nord d'Espanya, sense comissió ni cap gasto.

Els encarreguem de la nacionalització dels títols de la Companyia dels Camins de Ferro del Nord d'Espanya, sense comissió ni cap gasto.

Els encarreguem de la nacionalització dels títols de la Companyia dels Camins de Ferro del Nord d'Espanya, sense comissió ni cap gasto.

Els encarreguem de la nacionalització dels títols de la Companyia dels Camins de Ferro del Nord d'Espanya, sense comissió ni cap gasto.

Els encarreguem de la nacionalització dels títols de la Companyia dels Camins de Ferro del Nord d'Espanya, sense comissió ni cap gasto.

Els encarreguem de la nacionalització dels títols de la Companyia dels Camins de Ferro del Nord d'Espanya, sense comissió ni cap gasto.

Els encarreguem de la nacionalització dels títols de la Companyia dels Camins de Ferro del Nord d'Espanya, sense comissió ni cap gasto.

Els encarreguem de la nacionalització dels títols de la Companyia dels Camins de Ferro del Nord d'Espanya, sense comissió ni cap gasto.

Els encarreguem de la nacionalització dels títols de la Companyia dels Camins de Ferro del Nord d'Espanya, sense comissió ni cap gasto.

Els encarreguem de la nacionalització dels títols de la Companyia dels Camins de Ferro del Nord d'Espanya, sense comissió ni cap gasto.

Els encarreguem de la nacionalització dels títols de la Companyia dels Camins de Ferro del Nord d'Espanya, sense comissió ni cap gasto.

Els encarreguem de la nacionalització dels títols de la Companyia dels Camins de Ferro del Nord d'Espanya, sense comissió ni cap gasto.

Els encarreguem de la nacionalització dels títols de la Companyia dels Camins de Ferro del Nord d'Espanya, sense comissió ni cap gasto.

Els encarreguem de la nacionalització dels títols de la Companyia dels Camins de Ferro del Nord d'Espanya, sense comissió ni cap gasto.

Els encarreguem de la nacionalització dels títols de la Companyia dels Camins de Ferro del Nord d'Espanya

Tractament de la **sifilis** per l'aplicació **indolera** del

606

diagnòstic de dita enfermetat per l'anàlisi de la sang (Dr. Wassermann)
Dr. A. FRIAS.—Arraval baix de Jesús, núm. 33.—CONSULTA DE 3 A 4

Xocolatería LA MUNDIAL (Antiga del Narri)

Carrer de la Mar, 2 (Carreró davant la plaça de la Constitució) Reus

Aquest establiment al passar a ésser propietat de Víctims Martí, ha sigut reformat el local amb el fi de poguer servir al distingit públic, el qual trobarà en el mateix econòmia i servei esmerat.

Secció Comercial

CANVIS CORRENTS
DONATS PER LA JUNTA SINDICAL DEL COL·LEGI DE CORREIORS DE COMERÇ DE LA PLÀCA DE REUS

EXTRANGERES
Londres 90 dl. . . . .
Idem reque. . . . .
París idem. . . . .
Berlin idem. . . . .
Marsella vista. . . . .
Hamburg vista. . . . .

VALORS LOCALS
Canvi anterior de operacions Valor nominal pesetas
440 Gas Reusense. 250
540 Industrial Harinera. 500
650 Banco de Reus de Descuentos i préstamos. 500
500 Obligacions Electra Reusense. 500
25 Companyia Reusense de Tramvies, S.A. 250
200 Idem id., Serie B. 500
400 Electra Reusense. 500
2600 Institut P. Mata. 2500
550 Institut P. Mata. 500
150 Empresa Hidrofòrica 369'50
520 Obligacions Manicomio Reusense. 500
Carburós de Teruel 500
Pantà de Riudecanyes. . . . . 50 12'5

Ferrocarrils

Servei de trens que regeixen des de fer. de juliol de 1915

DE REUS A BARCELONA

Surt 5'03 per Vilanova; arriba 8'48 m.
Vilafranca, 9'38

7'25 . . . . . 9'23 e
8'49 . . . . . 13'27 m
14'13 . . . . . 17'42 c
17'16 . . . . . 21'44 o
Vilafranca . . . . . 20'37

DE BARCELONA A REUS

Surt 5'26 (trasb. Roda); arriba 9'23 m.
9'20 . . . . . 12'47 c
15'23 . . . . . 19'24 m
19'49 . . . . . 21'53 e

DE REUS A TARRAGONA

9'57 . . . . . 10'30 m
12'54 . . . . . 13'27
14'30 . . . . . 15'05 m

Sense aquesta marca

L'apell NO és un GRAMÓFON CÀTALOGS GRATIS

Companyia del Gramófon

SOCIETAT ANÒNIMA ESPANYOLA

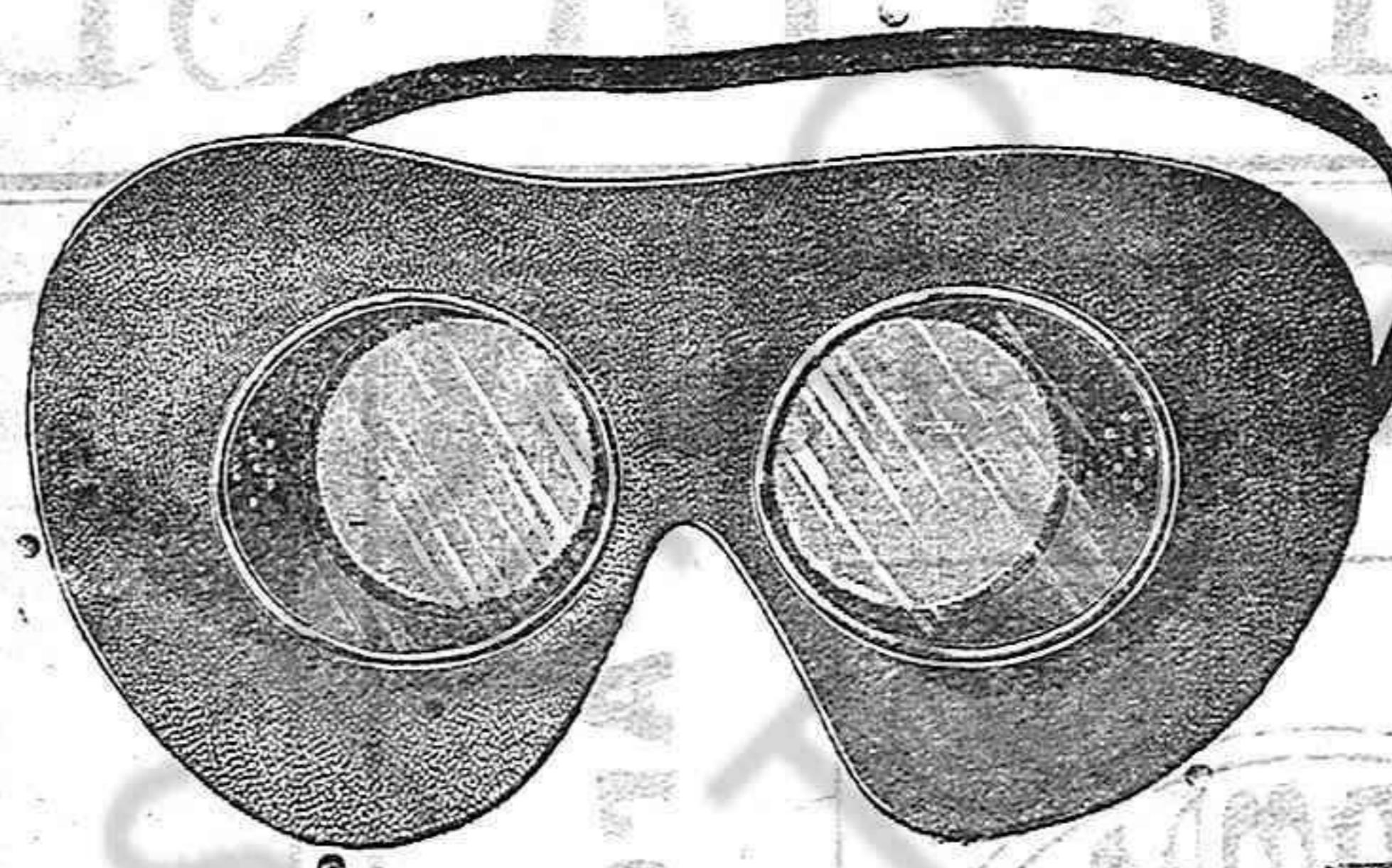
Èxit colosal dels célebres artistes

TITTA RUFO I CARUSSO en discs marca GRAMÓFONO

De venda: R. PERPIÑÁ - Carrer Major, 22
Despatx: 24, pral. - REUS

Dipòsit de Bellotgeria. - Pelliig d'butxaca i Desperadors des de 2'90 pessetes.

Basar ((LA ALIANZA)).-Reus Secció d'Optica

Grans existències en tota classe d'articles concernents a aquest ram.—Especialitat en el montatge dels Cristals prescrits pels seixos Metges oculistes.

PREUS ECONOMICS

NOTA.—Se fan compostures de totes classes.

MERCERIA I NOVETATS Alfred Llecha

Carrer de Monterols, 36.-REUS

Gran assortit, de les més altes novetats, en adornos per a vestits de senyora. Brodats i entredòs, pelleteria, perfumeria del país i estrangera, genres de punt, corbateria, elàstics, lliga-cames, bisuteria, moneders, i tots quants articles perteneixents al ram.

Instal·lacions Elèctriques

AMORTITZABLES

Per a informes: Electricista Freixa

Carrer de Vilá (a) Bou

REUS

Gran Servei d'Autos i Carruatges
de Mont-roig a Reus i viceversa

SORTIDES

AUTOMOVELS CARRUATGES

MONROIG	REUS	REUS	MONROIG
A les 7 » 12'30	A les 11 » 4'30	A les 8 » 4'30	A les 4

PUNTS DE PARADA:

A Mont-roig, Casa Sabaté.

A Montbrió, Cafè de la Plaça.

A Reus, Carrer de Sant Joan, Guarnicioneria den Baldrich.

La casa Torres

que des d'alguns anys se dedica a la construcció de mobles, compra fusta de noguer, oliver, roure, atzeler, etc., etc. a preus corrents.

PLAÇA de CATALUNYA, 10.-REUS

IMP. SANJUÁN - REUS

Confiteria i Comestibles de Joan Grané

Plaça de Catalunya, núm. 1.-REUS

Extens assortit en Turrons, Confits d'ametlla i Xampanyys des de 250 Pessetes botella.

Aquesta casa serveix el Cafè MORA i PUERTO RICO torrat diariament

EICAS MES SENZILL DE TOS;

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions transitòries constitueixen un perill serio i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarros mal cuidats. Les

Pastilles Serra

compostes de balsàmics, antisséptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratòries són el remei millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir promptes i satisfactoris resultats.

Calma la tos ràpidament, estova el pit, descarrega els pulmons i fan desaparèixer tot seguir la fadiga que oprimeix i dificulta la respiració.

ES VENEN A DOS RALS CAPSA.

FARMACIA SERRA**LITINOIDES SERRA**

Primer sal lítlnica fabricada a Espanya per a la obtenció de

riquissima aigua de taula

Exigiu sempre el nom Litinoides Serra sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és llegitima, essent l'únic veritable remei per a prevénir i curar malalties de l'estòmac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbonica, deliciosa de gust.

Es venen en capses de 12 paquets a 1 pesseta; de 30 paquets a 3'65 pessetes; de 100 paquets a 7 pessetes, **UN PAQUET SOLT: 10 CÉNTIMS.**

EL RECONSTITUENT MILLOR

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empobrit immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes. La

Enofosforina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir se que REFÀ el cos rendit per l'anèmia; remineralitzà la matèria gris, aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensable per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'imponent.

Arraval de Santa Agnès, número 80**REUS****El rei dels cafès**

Puresa garantida

AGENTE EXCLUSIVO PARA LA VENTA EN ESPAÑA
ROMÁN MARIMÓN - PLAZA CATALUÑA, 7
REUS

El més agradable

LES PERSONES DE BON PALADAR PRENEN EL CAFÉ "PAMPA"

Aroma concentrat

DISPONIBLE

L'Hidràulica Reusense

de EMILI AULÉS

Extens assortit en mosaics hidràulics
PREUS ECONÒMICS

Cami de Riudoms REUS

Casa PUJOL

TRAJOS DE LLANA
DES DE 25 PESSETES

Monterols, 37 REUS

JOAN PUJOL

RECADER

EL MÉS ANTIC DE REUS A BARCELONA
ARRAVAL ALTA DE JESÚS REUS

NON PLUS ULTRA

Trajos a preus inverossímils

La casa millor assortida en traços per a nens

Portal de Jesús, 1.—REUS

Esteve Massague

COMISIONS-REPRESENTACIÓNS

SANT LLORENS, 8, 3.r REUS

Fàbregas i Recasens

BIA N'OUIERIS

Valors-Cupons-Borsa-Canvi-Giros

RAMBLA DELS ESTUDIS, 4 (TELEFONS 2248 i 2453)

BARCELONA

Arraval de Santa Agnès, número 80**REUS****COACIO - MOBLE**

J. MONTAGUT

Prat, 4 REUS

Llibreria de l'laps de Sant

ENRIC VIDAL

ARRAVAL A TRAVS I FABRICA
Carrer del Gato, 4 REUS

DROGUERIA

de H. MARINÉ

Vassa de Prim REUS

Claudi Borrás

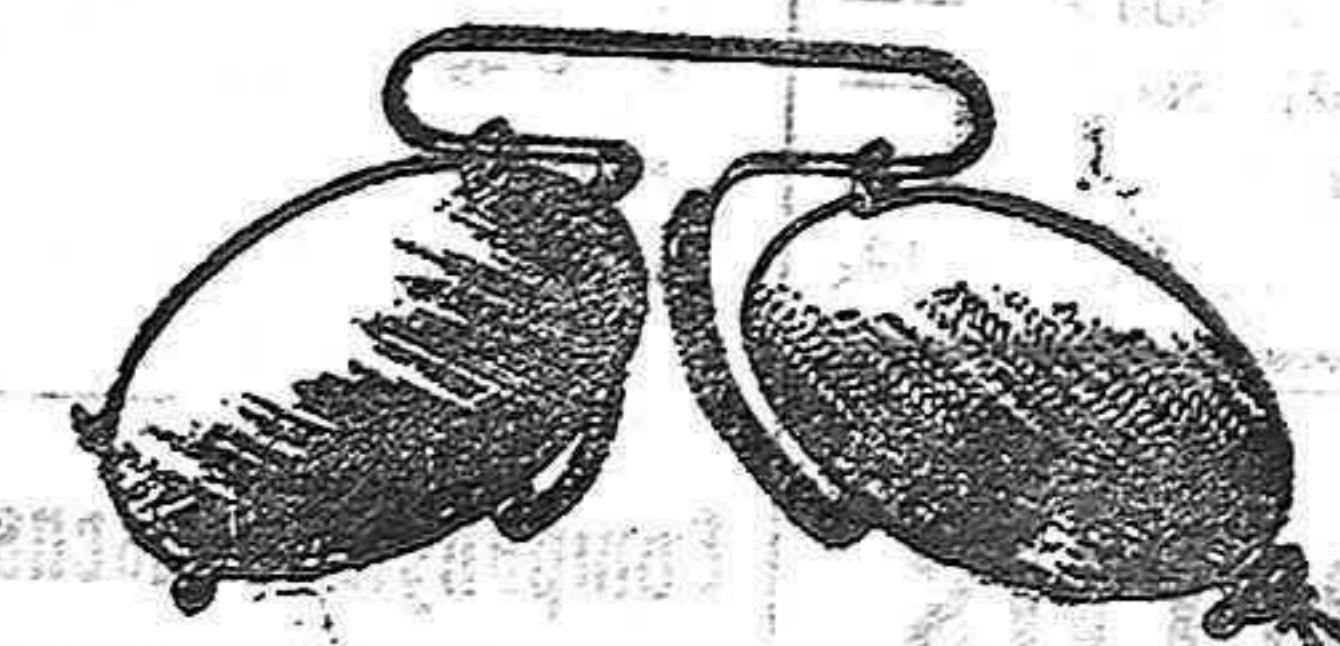
DENTISTA

Plaça Constitució, 13 REUS

**TINTORERIA de
MANUEL CIBIACH**

Se renta i tenyeix tota classe de roba.—S'utilitza el planxat elèctric.

Gaianes, 7 REUS

Els progrésos que la ÓPTICA ha experimental des de fa mig segle, han demostrat que avui és indispensable en tots els ordres baix tots els aspectes: Amb l'auxili d'uns lentes o gafas ben escollits, són milers les persones que que practiquen l'hermos sentit de la vista, en completa normalitat.

No's deuen comprar els lentes com un gènero qualsevol, no basta escollir cristalls artificials i sense raons científiques. Quantes persones han malgastat la vista, perjudicant-la en alt grau per no tindre en compte aquests prudents consells! Sols un examen a conciència pot donar per resultat trobar uns lentes perfectes, ja que moltes vegades no tenen el mateix grau de refracció els dos ulls.

En conseqüència, aquesta CASA sense perdonar mitjà ha instal·lat en son propi establiment una completa SECCIÓ D'ÓPTICA que li permet assegurar a sa distingida clientela, una extraordinaria exactitud en els cristalls prescrits pels senyors Oculistes, amb lo qual, creu prestar un bon servei i al mateix temps omplenar un buit fa temps notat en aquesta ciutat.

S'expendeix el verdader cristall de roca del Brasil i es garantiza sa autenticitat per mitjà d'aparells especials. Cristalls de totes classes, montures d'or, xapat, niquel i ser.

Se fan ademés, tota classe de compostures per teneixents a dit ram.

JOSEP PUJOL. - Cirurgiá

Especialista en la curació de les hermes (trençats) am. & 30 anys de pràctica entre la casa Clavell, de Barcelona, i el meu estatament de Reus

NOTA.—No equivocar aquest antic i creditat establiment «LA CRUZ ROJA» dirigit per persona competent i amb titol professional, amb altre dijous article que hi ha en el mateix carrer, que amb el fi de despistar a la meva clientela, i per a m' illet profitar-se del crèdit que gaudex casa meva, s'ha establert prop de la mateixa.

"LA CRUZ ROJA"

(CASA FUNDADA DA EN 1896) MONTEROLS, 16
(Al costat del fabranc de go. Reus. I. Isidro Pons)